

İSTİKLAL
HARBİ
GAZETESİ

HAZIRLAYAN
ÖMER SAMİ COŞAR

Akbaş'dan 8 bin tüfek kaçırıldı

KÖPRÜLÜLÜ HAMDİ BEYİN HAZIRLADIĞI VE DRAMALI
RIZA İLE KIRK KAHRAMANIN BAŞARIYLA GÖTÜRDÜĞÜ
BASKIN İLE ELDE EDİLEN BÜTÜN SİLÂH VE
CEPHANE ANADOLU TARAFINA GEÇİRİLDİ

Maraş'ta kadınlar da savaşa girdi

MARAS

Maraş halkının yabancı işgale karşı açtığı savaşın ilk haftası dolarken düşmanın şehir içindeki kalelerden biri olan Katolik Kilisesi de düşürülmüştür.

Emekçi mahallesindeki bu kilisede 300 Fransız askeri ile silâhlı 120 Ermeni gönüllüsü bulunuyordu. Kilisenin içine yerleştirilmiş ağır makineli tüfeklerin ateşi, bu istikamette her hangi bir ilerî hareketine imkân vermiyordu. Bunun üzerine Medinelioğlu Abdullah Çavuş bir elinde balta diğer elinde petrolü çuha ile kurşun yağmuru altında yaklaşmış ve bir taraftan tahta ağır kapıyı ateşe verirken diğer taraftan baltası ile sürgü kollarını kırmaya çalışırken yan mazgallardan birinden gelen sürekli ateşle yıkılmıştır. Fakat kapının yanmaya başlaması ile mücahidler hemen sokulmuşlar ve Abdullah Çavuş'u geri almışlardır. İkinci darbede, kilise ele geçirilmiştir.

Katolik Kilisesinde esir ve mühim sayıda tüfek ve cephane ele geçirilmiştir.

Ağır yaralı Abdullah Çavuş bir ara kendine gelmiş ve «— Kapı kırıldı mı?» sualini sorup «Evet» cevabını aldıktan sonra şehit düşmüştür.

KADINLAR DA

Son günlerdeki çarpışmalara kadınların da iştirak ettikleri görülmüştür.

Kayabaşı mahallesinde Bitlis defterdarının eşi hanımefendi, evinden bir mazgal açarak tüfeği ile kıpırdayan Fransız veya Ermeniyl devirmiştir. Defterdarın evine gelen ve ötesi Fransızların elinde bulunan sokağın ağzında sekiz ceset yığılmıştır.

Senem Ayşe kadın da, kocasının şehit düşmesi üzerine silâhını almış ve mücahidler arasına karışmıştır.

Akşam silâh deposunun baskınınu muvaffakiyetle başaran kahraman Kuvayı Milliyeci Köprülülü Hamdi Bey.

Köprülülü Hamdi beyin hazırladığı bir plân gereğince ve Dramalı Rıza'nın idaresinde kırk kişilik bir Kuvayı Milliyeye müfrezesi önceki gece Lapseki'den sallarla Rumeli sahiline gizlice geçmiş ve Gelibolu yakınında Fransız kuvvetlerinin muhafazası altında bulunan Akbaş silah ve mühimmat deposunu boşaltmıştır.

Bütün gece silâh ve mühimmat sandıkları Anadolu kıyısına geçirilmiş ve önceden oraya getirilmiş olan arabalarla içeriye götürülmüştür. Bütün silâhların Biga yakınlarında Yenice mevkinde gizlendiği öğrenilmiştir.

Kırk kahraman, Akbaş'daki Fransız muhafızlarını baskınla ele geçirmişler, bağlanmışlar ve hiçbirini yaralamadan silâhlarla birlikte Anadolu sahiline getirmişler, nakliyat tamamlandıktan sonra da geri göndermişlerdir. Bunlar Senagalli askerlerdir.

Akbaş deposunda, Osmanlı-Rus muharebelerinde Rus kuvvetlerinden ele geçirilmiş silâh ve cephane depo edilmiş bulunuyordu. Bunların arasında 8.000 Rus tüfeği, 40 Rus ağır makineli tüfeği ve yirmi bin sandık cephane vardı. Son günlerde Gelibolu'ya bir silep gelmiş ve Kuvayı Milliyenin elde ettiği raporlara göre, Akbaş'daki bütün silâhların bu gemi ile Rusya'ya Denikin ordusuna sevkedileceği anlaşılmıştır. Bunun üzerine Köprülülü Hamdi Bey tamamiyle kendi inisiyatifi ile bu baskın plânını hazırlamış ve Dra-

malı Rıza Bey ve kırk kahraman ile birlikte bunu başarıya götürmüştür.

Buraya gelen haberlere göre, depo tamamıyla boşaltılmıştır.

Bundan bir hafta kadar önce İtilâf Devletleri'nin Ali Rıza Paşa Hükümetine bir muhtıra verdiği ve bunda, Osmanlı Hükümeti'nin Bolşeviklere karşı ne gibi tedbirler almakta olduğunu sorduğu öğrenilmiştir. Ayrıca İngilizler, Akbaş'da bulunan depodaki Rus silâhlarının Denikin ordusuna sevkedilmesine mâni olunmasını da istemiş ve Türk hükümeti bu talebe boyun eğmiştir. Hattâ Ali Rıza Paşa'nın bu konuda, Kuvayı Milliyenin İstanbul'da bulunan Heyet-i Temsiliye üyelerinden Rauf Beyle de bu konuyu konuştuğu ve şu sırada, «İngilizlere karşı uysal davranılması» görüşü hâkim olarak Akbaş deposunun bu şekilde boşaltılmasına bir mahsur görülmediği bildirilmiştir.

URFA BÖLGESİNDE DE AYAKLANMA BAŞLIYOR

Ültimatoma alan Fransız kuvvetleri
Suruç ile Arappınarı'nı tahliye ettiler

URFA .—

Maraş çarpışmaları ve Fransız işgâl kuvvetlerinin davranışı halk arasındaki galeyana şiddetlendirmiştir. Suruç'tan gelen bir rapora göre, âşiret reislerinden Hacim ile Mustafa Beyler anlaşarak silâhlı hareket geçişler ve demiryolunun bir kısmını tah-

rip ettikten sonra Arappınarı ile Suruç'taki Fransız kuvvetlerine bir ültimatoma göndererek, çekilip gitmeleri için 24 saat mühlet tanımışlardır.

Öğrendiğimize göre, Suruç'daki Fransız kuvvetleri de ha ültimatoma almadan kasabayı terketmişler ve Birecik'e çekilmişlerdir. Arappınarı'ndaki düşman işgâl kuv-

vetinin de ültimatoma alması olmaz ricat hazırlığına başladığı bildirilmektedir.

Suruç isyanı, Fransız işgâl kumandanının Osmanlı idaresini tanıyıp kendi şahsî idaresini kurmak istemesinden patlak vermiştir.

Bütün bölgede Maraş hadiseleri büyük bir heyecan yaratmıştır.

Yeni İzmir valisini Yunan kabul etmiyor

Yunan işgâl kumandanının, Osmanlı Hükümeti tarafından İzmir Valiliğine tayin edilen Emin Bey'in kabul edilmediğini Babiâli'ye bildirdiği öğrenilmiştir.

Hâlen Osmanlı Devletinin bir vilayeti bulunan İzmir'e bu vaziyette yeni vali gönderilemeyecektir. Hükümet çevreleri, Emin Bey'in kabulü için yeniden teşebbüsler yapılacağını söylemektedir.

Peyamı sabah ne diyor?

Peyamı Sabah gazetesi, Kara Vâsif, Hüseyin Rauf Beylerin kabineye girmeleri için gayret sarfedildiği ve bu makatlarını Başbakanlığa giderek Ali Rıza Paşa'ya bildirdiklerini yazmıştır.

İlgililer bu haberin asıl esası olmadığını söylemişlerdir.

Yunan işgal bölgesine dışarılardan Rum getiriliyor

Bu muhaceret işini Metropolitler idare ediyor. Gelenler silâhlı sivil teşkilâta sokuluyor

İzmir vilâyetinden içişler; Bakanlığına son günlerde gelen raporlara göre, Yunanlılar, işgaller; altında bulundurmakta oldukları topraklarda geniş bir askerî teşkilâtlanma faaliyetine girişmişlerdir.

İzmir'e bir taraftan yeni Yunan askerî birlikleri getirilirken diğer taraftan da yerli Rumların silâhlandırılması işi sür'atlendirilmiştir. Evvelce Anadolu'dan hicret etmiş olanlardan 25 bin Rum'un geri getirildiği öğrenilmiştir.

Sulh konferansı'nın, İzmir'den Yunanlıların çekilmesi için bir karar vermesine karşı hazırlanmakta olduğu da anlaşılmıştır. Metropolitlerin idaresi; altında Bursa, Ankara, Konya ve hattâ Gelibolu ve İzmit gibi yerlerden de yerli Rumların İzmir bölgesine getirilmekte oldukları ve böylece Rum nüfusunu çoğaltmak için her çareye başvurdukları da bildirilmektedir.

GELEN HARP ESİRLERİMİZ

Dün Selânik'ten 499 er ve bir miktar subay limanımıza gelmiş ve bu harp esirlerimiz Selimiye Kışlası'nda misafir edilmişlerdir.

Yunan harp konseyi Sakız'da toplandı

İzmir'den Yunan komiseri ile işgal kuvvetleri kumandanı Milyati'nin de katıldığı toplantıda Venizelos'un Anadolu'dan çıkmamak için plânları hazırlamakta olduğu sanılıyor

SAKIZ ADASI —

Paris'ten acele Atina'ya dönen Yunan Başbakanı Venizelos, (Leon) muhribi ile buraya gelmiş ve onun başkanlığı altında mühim bir (Harp Konseyi) toplanmıştır. Venizelos ile birlikte Yunan Başkumandanı General Paraskevopoulos ile Anadolu'daki kuvvetlerin eski Kumandanı General Mider de gelmişlerdir.

Pazartesi gecesi İzmir'den bir torpido ile gelen İzmir Yunan fevkalâde komiseri Stergiadis ile Yunan işgal kuvvetleri kumandanı General Milyati ve Manisa'daki Yunan tümeninin kumandanı İvano da (Harp Konseyi) toplantılarına katılmışlardır.

Öğrenildiğine göre, Yunan Başbakanı, Paris'te Türkiye barış andlaşması etrafında cereyan eden görüşmeler ve bilhassa İzmir hakkında alınması muhtemel kararlar etrafında bilgi vermiştir. Venizelos'un, Sulh Konferansı, İzmir'in Yunanlılar tarafından tahliyesi hakkında bir karara vardığı takdirde ne şekilde hareket edilmesi gerektiğine dair yeni talimat verdiği söylenmektedir.

tedir.

Bazı haberlere göre, Yunan Başbakanı böyle bir karar karşısında dahi Yunan kuvvetlerinin İzmir bölgesinde kalmaya devam etmesini istemiştir. Ayrıca, Sulh Konferansı'nın böyle bir kararına karşı Batı Anadolu'daki yerli Rumların, «İsyan» etmeleri ve onların savaşa devam etmeleri, ordunun da bunlara, «Gayri resmi» şekilde iltihak düşünülmüştür.

Harp konseyi'nin bu akşam sona ermesi ve Venizelos'un da yarın Atina'ya dönmesi beklenmektedir.

Yunanistan'ın Anadolu işgal ordusu subaylarından bir gurubun Bornova'da çekilmiş resimleri

Reşit Paşa, Fransızları İngilizlere şikâyet etti

Dışişleri bakanı, Maraş ve Urfa'da Fransızların zulüm yaptığını anlattı

Dışişleri Bakanı İngiliz Yüksek Komiseri, Amiral Dö Robek'i ziyaret etmiş ve kendisine, Fransızların işgal bölgelerinde halka zulüm yaptıklarını anlatmıştır.

Amiral Dö Robek, Londra'ya gönderdiği kısa bir telgrafta Reşit Paşa'nın kendisini getirdiği bilgiyi kısaca bildirmiş, buna herhangi bir yorum eklememiştir.

Amiral'in telgrafına göre, Reşit Paşa şunları söylemiştir: — Sizin tahliye edip de Fransızların işgal ettiği bölgeler de bilhassa Maraş ve Urfa'da ciddi olaylar cereyan etmektedir.

— Birçok yerlerden, Fransızların halka kabaca davranışına dair hükümete telgraflar gelmektedir.

— Bir Fransız yüksek subayı da bir beyanname yayınlamış ve üzerinde silâhla yakanacak her Türkün derhal öldürüleceğini, ve öldürülen her Fransız subayı için de halk arasında alınacak iki Türk'ün sorgusuz sualsiz öldürüleceğini ilân etmiştir.

Amiral Dö Robek, Reşit Paşa'nın, Fransız üniforması giymiş olan Ermenilerin bilhassa zulüm yaptığını ve acı şikâyetinde bulunmuş olduğunu bildirdi.

Reşit Paşa'nın bu ziyareti cumartesi günü olmuştur.

Nigehban'cılara verilen cezalar az görüldü

Damat Ferit'in adamlarından olup ve kurdukları «Nigehban» cemiyeti ile Kuvayı Milliye aleyhinde çalışmaya koyulmuş olan Tayyar Paşa, Fettah, Celâl ve Hakıkı Beyler hakkında, divanharbi örfide verilen dörder aylık hapis cezası Askerî Temyiz Dairesi tarafından bozulmuştur. Bu şahıslar, «Askerin sivasetle işgal etmemesi» maddesinden mahkûm edilmişlerdir.

Askerî Temyiz Dairesi, «Cezanın şiddetlenmesi» kaydı ile verilen hükmü bozmuş ve dosyaları divanharbe iade etmiştir.

Ermeniler miting yapıyor

Ermenistan İstiklâlinin tanınması üzerine Patrik Tokatlıyan'da Ermeni Cumhuriyeti temsilcisini ziyaret etti.

Ermenistan'ın istiklâlinin Sulh Konferansı tarafından tanınması üzerine Patrik Zaven Efendi dün saat 10'da doktor Davidyân Efendi ile birlikte Tokatlıyan Oteli'nde Ermeni Cumhuriyeti temsilcisi Tahtacıyan Efendi'yi ziyaret etmiştir.

Zaven Efendi ayrıca Ermenistan Cumhuriyeti Başbakanı Mösyo Hadisyan'ı da bir telgraf yoluyla tebrik etmiştir.

Patrikhane tarafından verilen bir karara göre, bu pazar günü İstanbul Ermeni Kiliselerinde bu münasebetle dualar okunacak ve millî istiklâllerini tasdik eden İttifak Devletleri Başbakanlarına teşekkür telgrafları çekecektir.

Bundan başka büyük bir miting tertip edilmesi için gerekli hazırlıklara başlandı ve buna bütün İstanbul Ermenilerinin katılacağı da Verçin Lor gazetesi tarafından bildirilmektedir.

Türkiye'ye dair İngilizlerin son tasavvurları

Curzon ile Montagu'nun birlikte hazırladıkları plânda Çatalca'ya kadar İstanbul ve yalnız Erzurum şehri Türklere bırakılıyor.

LONDRA —

İngiliz kabinesinde iki zıt görüşü temsil etmek üzere olan Dışişleri Bakanı Curzon ile Hindistan İşleri Bakanı Montagu, Başbakan'ın talebi üzerine birleşmiş ve Türkiye barış andlaşması üzerindeki değişik görüşlerini bağdaştırmaya çalışmışlardır.

Böylece hazırlanan ve Curzon'un ilk tekliflerine göre, «Daha yumuşak» bir tasarı olduğu söylenen teklifler kabineye sunulmuştur.

TASARININ ANA HATLARI

— Türklerin İstanbul'da kalmaları kat'ileştiği takdirde yeni Türk Devletinin Avrupa'da sınırı Çatalca hattı ötesine geçmeyecek ve Trakya'nın geri kalan kısmı Yunanistan'a verilecektir. İstanbul'da Padişah'ın küçük bir muhafız birliğinden başka Türk kuvveti bulundurulamaz.

— Boğazlar milletlerarası bir idarenin ve kuvvetin kontrolü altına girecektir. Boğazlara civar ve Marmara sahillerinde otuz kilometre derinliğe kadar Türkiye kuvveti bulundurulamaz.

— Çatalca hattına kadar Trakya Yunanistan'a verildiği takdirde İzmir'de bir Türk hükümrânlığı tanınacaktır. Fakat idare Rum çoğunlukta olacaktır. Edirne'de de bunun tersi; Yunan hükümrânlığı ve Türk şehir idaresi olabilecektir. İzmir açık liman kabul edilecektir. (Bu madde de de Curzon siddetle ısrar etmiş ve Çatalca'ya kadar olan toprakların Yunanistan'a verilmesinin, İzmir'den çekilmesi için kat'iyen bir sebep teşkil edemeyeceğini eklemiştir.)

TAKSİM İSTENİYOR

— Adana vilâyetinin büyük kısmı, Diyarbekir, vilâyetinin hemen tamamı, Malatya sancağı, Maraş ve Urfa bazı şartlarla Fransızlara terk edilmektedir. Fransız muhtırasında bütün bu yerler talep edilmiştir.

— Kurulması kararlaştırılan Ermenistan'a ise, Erzurum şehri, haric, bütün Erzurum vilâyetinin doğusu, Mus ovası, Bitlis bölgesi, Van gölü bölgesi terk edilmektedir.